Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo 70 %

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina . . . . Lir 3.000
Letna naročnina . . . . . » 6.000
Letna inozemstvo . . . . » 8.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 4 (1386) | Gorica - četrtek, 22. januarja 1976 - Trst | Posamezna številka Lir 150

Vsekrščanska razsežnost ekumenizma

Teden krščanske edinosti je spodbuda za nas vse verne, da obnovimo svojo zvestobo in ljubezen do Cerkve in Kristusa. Pravi ekumenizem doživljamo takrat, ko v sebi nosimo pristno krščanstvo z željo vse obnoviti v Kristusu, Kristusa prinesti svetu in razdvojenemu sedanjemu človeku.

Razsežnost ekumenizma, čeprav duhovna in prav zaradi tega, ne obsega samo katoličanov in drugih kristjanov, marveč tudi vse tiste, ki priznavajo neko višje Bitje, ki mu pravimo Bog. Sedanji ekumenizem, ki želi po delovanju Sv. Duha uresničiti v svetu edinost Kristusove Cerkve, neposredno vodi k splošni človeški zavesti o enakovrednosti in enakopravnosti vseh ljudi, posameznikov in narodov. Krščanstvo pa daje tej veliki ideji globlji smisel in večnostni pomen, ko poudarja, da smo vsi božji otroci, ki imamo v nebesih skupnega Očeta.

BOŽJI OTROCI SMO

Zaradi tega so zastopniki Vesoljnega svéta Cerkvá in papeško Tajništvo za edinost kristjanov izbrali za letošnji teden krščanske edinosti geslo: Da postanemo to, kar smo: božji otroci. Te besede so vzete iz prvega pisma apostola Janeza.

Kakor je apostol Janez svaril prve kristjane pred maliki tedanje dobe, tako danes Cerkev in njeni predstavniki svarijo vse kristjane pred maliki sedanjega časa. Mnogi kristjani so se oddaljili od Boga, ker je njihovo srce često polno želje po časti, denarju, bogastvu, razkošju in užitku. To so moderni maliki, ki jim kristjani ne smemo služiti, ampak gospodovati. Edini, ki naj ga človek s celim srcem sprejme in ljubi ter mu zavestno služi je Bog.

ZVESTOBA KRISTUSOVEMU EVANGELIJU

Ekumenizem je torej poleg prizadevanja za krščansko edinost tudi spodbuda za nas vse, da obnovimo svojo zvestobo in ljubezen do Kristusa. Drugi vatikanski koncil namreč spodbuja katoličane, naj najprej sami doživijo notranje spreobrnjenje in duhovno preobrazbo, da bodo lahko uspešno delovali za edinost vseh, ki verujejo v Kristusa.

Na tej duhovni osnovi smemo dalje graditi mostove in utrjevati vezi z našimi krščanskimi brati, ki bodo v nas spoznali najprej Kristusove učence in svoje brate, ker smo vsi božji otroci.

Ekumenska srečanja in potovanja, študijski dnevi in konference so koristna in potrebna sredstva za dosego edinosti, toda brez notranjega spreobrnjenja so prazna in jalova. Zato pravi drugi vatikanski koncil v odloku o ekumenizmu:

»Vsi verniki naj se zavedajo, da bodo toliko bolje pospeševali in celo izvrševali zedinjenje kristjanov, kolikor bolj bodo težili po čistem evangeljskem življenju. Čim tesnejše bo njihovo združenje z Očetom, Besedo in Svetim Duhom, tem prisrčnejše in tem lažje bodo mogli pospeševati medsebojno bratstvo.«

Ekumensko delo in prizadevanje za edinost je dolžnost vseh vernikov, ne samo tistih, ki morda živijo skupaj z verniki različnih veroizpovedi, temveč tudi tistih, ki živijo v čisto katoliških krajih. Njihov ekumenizem je predvsem duhovni ekumenizem, ko z molitvijo, bogoslužjem in žrtvami prispevajo k uresničenju Jezusove prošnje pri zadnji večerji »da bodo vsi eno«. Krajevna Cerkev bo na ta način zaživela v obnovi pristnega krščanskega življenja, ki bo pričevalo o zvestobi evangeliju.

ZAVZETOST MLADINE

Veliko upanja za novo krščansko prerojenje nam nudi tudi mladina. Poleg različnih duhovnih gibanj, ki pa niso vsa neoporečna, je lanski koncil mladih v Taizéju — kot nam tudi poroča letošnji zbornik »V edinosti« — pokazal zavzetost mladih za obnovo krščanske edinosti.

Nad desettisoč mladih fantov in deklet, vseh ras in veroizpovedi ter vseh družbenih slojev, celo ateisti in tisti, ki iščejo Boga, je obiskalo Taizé, da bi v zbranosti in molku našli to, po čemer hrepeni vsako človeško srce.

Geslo koncila mladih: velikonočni Kristus prihaja prižgat praznično luč v globinah človeškega srca, je marsikomu odprlo pogled v novo razsežnost krščanstva, ki preko sedanjih blodenj človeštva prerokuje o novem svetu, kjer si bodo ljudje res bratje in sestre.

Na to novo razsežnost ekumenizma in krščanstva je opozoril tudi sv. oče Pavel VI., ko je lani na zaključni slovesnosti Tedna krščanske edinosti v baziliki sv. Pavla v Rimu dejal, da je sprava med kristjani eden glavnih ciljev svetega leta. Za to spravo in edinost Cerkve, ki je delo Sv. Duha, naj si prizadevajo vsi verniki, vse krajevne Cerkve, škofje in teologi, duhovniki in laiki, ki naj vnaprej še zaupno molijo, se žrtvujejo in »delajo v velikodušni poslušnosti božji zedinitveni volji, da bi tako z našim sodelovanjem prišlo do resnične edinosti med kristjani in celotnim človeštvom.«

* * *

Teden krščanske edinosti nam bo nudil priložnost, da si sami izprašamo vest, ali dovolj delamo za edinost kristjanov, ali si res prizadevamo, da bi s svojim življenjem pričevali za svojo vero, ali pa zanemarjamo ekumensko delo, ker smo preveč vase zaprti.

Ekumenska misel živi in se uresničuje v svetu, kljub velikim težavam, ki jih kristjani postavljamo zaradi svoje grešnosti in sebičnosti. Vedno bolj živa zavest in želja, da bi bili eno s Kristusom, nas spodbuja, da v tem tednu krščanske edinosti obnovimo svojo zvestobo in ljubezen do Kristusove Cerkve, tj. do Kristusa samega, ki je prvenec in glava vsega človečkega rodu.

Dr. J. M.

Jasnost sredi sodobnih zmed

Pretekli teden je katoliška Cerkev znova postala za mnoge predmet kritik in znamenje, ki se mu nasprotuje. Vzrok temu razpoloženju je izjava o spolnosti, ki jo je objavila v četrtek 15. januarja Kongregacija za verski nauk. Tej Kongregaciji načeluje, kot znano, bivši zagrebški nadškof kardinal Franjo Šeper.

Novi papeški dokument o spolnosti je v bistvu zelo odločen in vztraja na stališčih, ki jih je do sedaj Cerkev zastopala v tem vprašanju; obenem pa je umirjen in blag v izrazih. Vidi se, da so sestavljalce vodili predvsem dušnopastirski oziri.

ZAKAJ TA IZJAVA

Marsikdo se je ob novi izjavi o spolnem življenju vprašal, kaj je cerkveno učiteljstvo napotilo, da je prav v danih okoliščinah objavilo ta dokument. Bila sta predvsem dva nagiba, ki sta Cerkev k temu vodila.

Prvič je današnjo družbo zajel val poveličevanja spolnosti, neomejena uživanjaželjnost in splošen propad moralnih načel, ki so do sedaj vodila spolne odnose. Med samimi katoličani je že 80 odstotkov ljudi, ki se predajajo predzakonskim spolnim odnosom. Vedno bolj se tudi širi miselnost, da ti odnosi niso nič slabega, čeprav se vršijo izven zakona.

Drugič pa so se našli tudi katoliški moralisti (Pfürtner, De Locht, Valsecchi in drugi), ki pravijo, da je treba v luči ugotovitev sodobne psihologije in sociologije spremeniti tudi gledanje na spolnost in zato smatrati za nekaj naravnega izvenzakonske odnose, homoseksualce in tiste, ki se samozadovoljujejo (masturbacija).

Novi dokument soglaša s trditvijo, da »je človeška oseba tako zelo povezana s spolnostjo, da je le-ta v življenju posameznika posebna značilnost in vpliva na njegovo ravnanje.« Toda ti izrazi spolnosti so dostojni in zato moralni le v tistem okviru, ki sta ga začrtala naravni zakon in božje razodetje: v zakonu. Zato so prepovedani vsi predzakonski odnosi kakor tudi homoseksualni in prav tako masturbacija.

Poglavje zase je homoseksualnost. Cerkev mora obsoditi te zablode, obenem pa priporoča dušnim pastirjem, da pokažejo razumevanje do ljudi, ki so po svoji slabosti ali zaradi patoloških motenj žrtve tega skrivljenega nagona.

Izjava na koncu poudarja, da morajo dušni pastirji zastopati nauk Cerkve neodvisno od navad in mišljenj, ki veljajo danes.

NECIVILNO OPOREKANJE

Italijanski tisk je na splošno novi dokument objavil z neke vrste posmehom, češ da Cerkev brani nekaj, kar se je preživelo in ni več izraz sodobne družbe. Radikalna stranka je objavila razglas, da »Cerkev nadaljuje z nasiljem nad ženami in moškimi, pričenši z duhovniki in vernimi ljudmi.«

Homoseksualci, združeni v gibanju »FUORI« pa so napovedali protestne manifestacije, ki jih bodo izvedli na pragu katedral. Pa so jih v soboto 17. januarja že prehitele feministke, ki zagovarjajo svobodni splav.

Okrog 300 žensk med 15. in 25. letom starosti se je zbralo pred milansko stolnico, da dajo duška svoji zahtevi. Nenadoma je skupina 30 žensk vdrla v svetišče in začela vpiti: »Hočemo svoboden, varen in zastonjski splav.« Obenem so sramotile duhovnike, ki so spovedovali.

Pazniki svetišča so tedaj naglo zaprli vrata in ženske so se znašle kot v pasti. Tiste zunaj so si poiskale pomoč pri skupini »Študentovsko gibanje«, ki je pravkar uprizarjalo protestno manifestacijo pred iranskim konzulatom. Tedaj je nastopila policija in preprečila protestni shod. Sad tega spopada je bilo 40 avtomobilov s prerezanimi gumami, dve zažgani policijski vozili, razbita okna na nadškofijski palači in v pisarni družbe JAT (Jugoslovanski aerotransport).

OSVEŠČENJE CERKVE GLEDE KOMUNIZMA

Italijanski škofje so zadnjič pozvali vernike, naj enotno glasujejo, ob volitvah leta 1968. Leta 1972 so se zagrnili v molk in prav tako niso podprli z javno izjavo Krščanske demokracije ob referendumu o razporoki. Tako se je zdelo, da Cerkev prepušča razvoju dogodkov, če in kdaj bo komunizem v Italiji prišel na oblast.

Zato je vzbudil tem več pozornosti vikar rimskega mesta kardinal Ugo Poletti, ko je 9. oktobra lani pred predstavniki rimske duhovščine izjavil, da je »komunizem danes, kakor je vedno bil in vedno bo, marksističen materializem. Iz taktičnih razlogov se lahko predstavi kot tolerantno gibanje, toda v bistvu je materialističen in brezverski.«

Prvi Polettijevi izjavi zoper komunizem so se 29. novembra pridružili škofje iz Lombardije. »Ne trdimo, — so zapisali — da ne obstajajo gibanja in doktrine, vključna marksistična ideologija, ki se borijo za človečanske ideale kot so pravičnost, enakost, mir ipd. Toda če se te ideale loči od drugih prav tako pristnih kot so svoboda, vera, nenasilje, vodijo namesto k resnično dobremu v totalitarizem, ki je nova oblika suženjstva.«

V decembru je prišla tretja izjava. Stalni svet Italijanske škofovske konference je v svoji izjavi ugotovil, da se ne more biti istočasno kristjan in marksist. Kristjan ne sme in ne more podpirati takih ideoloških sistemov, ki so v važnih stališčih v nasprotju z vero. Italijanski škofje so mnenja, da je komunizem eden takih sistemov.

Še jasneje je ob koncu leta ponovno spregovoril kardinal Poletti. »Komunistična partija je na pohodu. Ljudem se predstavlja kot stranka reda, borec za socialne pravice in branilec svobode. Če bi Cerkev v današnjih razmerah še naprej molčala, bi prišlo do vtisa, da je pohod partije nezadržen, to pa ni res.«

Cerkev komunizmu ne zaupa, čeprav zagrizeni laicisti kot so člani radikalne stranke (ki hočejo svobodni splav za vsako ceno) glavnega tajnika PCI Berlinguerja zaradi ponujanja zgodovinskega kompromisa zaničljivo imenujejo »zakristan Cerkve«. Ostajajo pa tudi za katoličane še vedno aktualna vprašanja kot: se more zaupati PCI? Se je marksizem-leninizem razvil? Je odpoved moskovskemu modelu iskrena ali le taktična poteza? Italijanski komunisti so zadnje čase dali kup izjav o osnovnih svoboščinah in o ohranitvi zasebne lastnine, da je kar težko jih preslišati.

In vendarle: je mogoče, da bo komunizem, če pride na oblast, drugačen kot drugod po svetu, kjer je oblast prevzel? Cerkev meni: Ne! In mislimo, da ima prav, če meni tako. Volk menja dlako, svoje čudi nikdar.

Žgoča zamejska vprašanja

Mitja Ribičič, ki predseduje slovenski Socialistični zvezi delovnega ljudstva, se je v svojem govoru ob ponovni izvolitvi dotaknil tudi zamejskih vprašanj. Rekel je: »Žal je tudi del našega naroda, ki živi na Koroškem, še vedno deležen diskriminatorskih postopkov, med katerimi je gotovo največji, najbolj grob in najbolj nehuman dogovor avstrijskih strank o preštevanju. Ni treba posebej povedati, da bo manjšina pri svojem upravičenem odporu taki grobi reviziji avstrijske državne pogodbe tudi naprej imela našo polno podporo...«

To izhaja tudi iz besed slovenskega predsednika Kraigherja na govoru v Mariboru in v izjavi podpredsednika jugoslovanske vlade in zunanjega ministra Minića. Nameravano preštevanje manjšine na Koroškem ne samo, da ne rešuje nobenega odprtih problemov manjšinskega varstva, ampak nasprotno ustvarja na jugoslovanski meji žarišče nemira in to v času, ko vsi evropski narodi in države težijo k izpolnjevanju duha helsinške konference po primeru dvostranskega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo.

O tem sporazumu pa Ribičič pravi, da je prvi izredno pomemben zgled reševanja medsebojnih problemov v duhu sklepov te konference. Ljudje na obeh straneh meje so ga sprejeli z vsesplošnim odobravanjem in da zagotavlja perspektivo, ki se na osnovi načel lahko razvije tudi glede reševanja vprašanj manjšin oziroma njihovega varstva. Avstrijski tisk, ki je prej poročal, da Jugoslovani nimajo ničesar proti nameravanemu preštevanju koroških Slovencev, je sedaj baje razočaran.

Žal pa glede odprtih vprašanj Slovencev v Italiji ni nikakih jasnih obvez, ki bi izhajale iz italijansko-jugoslovanskega sporazuma. Kako bi se dal spraviti npr. zadnji poskus razdelitve dežele na šolske okraje brez posebnega slovenskega z omenjenim sporazumom? Ali pa zadnji obisk našega deželnega odposlanstva v Ljubljani po pravkaršnjem brezprimernem prezrtju enega najbolj osnovnih vprašanj slovenske šole, to je njenega samostojnega okraja?

Kako lahkotno gredo deželni (da ne govorimo o državnih) vrhovi prek najbolj temeljnih zadev prizadete javnosti! Jasno je, da nam nobeni obiski ne sporazumi ne bodo rešili naših zadev, ampak samo če bomo imeli lastne zastopnike, ki ne bodo odgovorni drugemu kot samo slovenski politični organizaciji.

Dva tisoč vozil za misijone

MIVA je posebna avstrijska ustanova, ki oskrbuje misijonarje z motornimi vozili vseh vrst. Lani je poteklo 25 let, odkar je bila ustanovljena. V tem času je nabavila za misijone 2.000 motornih vozil, za kar je bilo izdanih 72 milijonov šilingov. Ta denar so darovali dobri verniki kot svoj misijonski dar, precejšen prispevek pa pride vsako leto tudi iz posebne »Akcije sv. Krištofa«, ki ima za geslo: »Za vsak brez nesreče prevožen kilometer daruj en groš!«

Pretresljiva svečanost v Rižarni

V nedeljo 18. januarja so v tržaški Rižarni na slovesen način položili v steno nekdanje krematorijske peči posmrtne ostanke-pepel žrtev, ki so bile ob življenje na tem zloglasnem kraju v zadnjem obdobju druge svetovne vojne.

Pepel teh žrtev so položili v enajst majhnih kovinskih krst. Te so vojaki prenesli s katafalka v nišo v zidu, kjer je bila nekdaj peč za zažiganje mrličev. Občinski delavci so jih nato zložili v vdolbino in jo nato zaprli s cementno ploščo, na kateri je v štirih jezikih (italijanskem, slovenskem, srbohrvaškem in judovskem) napis »Pepel žrtev«.

Po verskih obredih, katoliškem v slovenščini in italijanščini, srbsko-pravoslavnem in judovskem so spregovorili tržaški župan inž. Spaccini, podpredsednik vsedržavnega združenja deportirancev senator Maris, bivši notranji minister posl. Taviani ter bivši interniranec v Rižarni časnikar Albin Bubnič.

Bubnič je v svojem govoru, ki ga je imel v slovenščini, poudaril veliki prispevek, ki so ga doprinesli Slovenci za odstranitev fašizma. Zato se svojim pravicam ne moremo odpovedati. Razmere se sicer zboljšujejo, a le počasi. Pozdravil je sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Rižarna ima zgodovinski pomen in poslanstvo. Kazala naj bi pot k medsebojnemu spoznavanju in spoštovanju med narodi, ki tu živijo. Svoj govor je Bubnič zaključil z besedami: »Sem, v Rižarno, naj prihaja mladina, da bo videla in spoznala, kako dragocena je svoboda, da jo bo znala ohraniti in ceniti.«

Štiri narodnosti v naši deželi

Pred kratkim je neka švicarska študijska skupina, ki se je predstavila pod imenom Alpina, že drugič (prvič leta 1972) izdala v mestu Bellinzona majhno brošuro z naslovom »I quattro gruppi nazionali del Friuli-Venezia Giulia«. V podnaslovu je še povedano, da gre za Italijane, Furlane, Slovence in Nemce ter da je bilo delo opravljeno s sodelovanjem občinskih uprav.

Brošura je pravzaprav neke vrste ljudsko štetje, saj poleg številk ne nudi bralcu prav nobene poglobitve v zgodovinsko dogajanje ali v sedanjost naše dežele. Skupina je razposlala županom 219 občin naše dežele vprašalno polo. Do tistih, ki niso odgovorili, se je obrnila s ponovnimi prošnjami, dokler ni dobila vseh odgovorov, razen občine Devin-Nabrežina, za katero je potem nudila podatke tržaška občinska uprava.

Občine so tako odgovorile: na 1.216.655 prebivalcev dežele naj bi bilo 635.277 Italijanov, 526.649 Furlanov, 49.978 Slovencev in 4.751 Nemcev. Švicarski raziskovalci menijo, da so ti podatki zelo blizu resnici, saj so potrjeni od krajevnih javnih uprav, kakršne so občine.

Če podrobneje pregledamo številke, ki se nanašajo na posamezne občine, takoj ugotovimo, da pri nekaterih ti uradni podatki zelo šepajo. Šest občin v Beneški Sloveniji npr. prišteva večino svojega prebivalstva slovenski narodni skupnosti, ostale štiri pa s Slovenci prav na kratko odpravijo. Za občino Št. Lenart je na 1.370 prebivalcev samo 452 Slovencev, za občino Špeter Slovenov jih je na 2.331 samo 466, za Podponesec jih je na 2.220 samo 444 in za občino Srednje na 905 prebivalcev le 227 Slovencev.

Takega grobega potvarjanja podatkov so se zavedeli še oddaljeni švicarski strokovnjaki, ki te štiri številke tako komentirajo: »Presenetljiv je odgovor teh štirih občin, ki trdijo, da je večina njihovih prebivalcev Italijanov. Ta trditev je v nasprotju s podatki ostalih občin istih dolin, od katerih se ne morejo tako izrazito razlikovati. V nasprotju so tudi s podatki študije "Gli Sloveni in Italia", ki jo je objavil prof. Giorgio Valussi.«

Ta študija namreč navaja v omenjenih štirih občinah v istem vrstnem redu kot zgoraj naslednje podatke za Slovence: 1227, 1770, 1894 in 850. Švicarska brošura zaključi svoj komentar z razumevajočo dobrohotnostjo, ko pravi, da gre pri podatkih teh štirih občin za neko nesoglasje. Ker pa ni mogoče upoštevati možnosti, da bi na občinski upravi ne vedeli, kateri je materin jezik občanov, bi bilo bolje reči, da so hotele te občine narediti dober in seveda »hlapčevski« vtis pred italijansko javnostjo. V resnici pa so s tem pokazale, da so demokratične samo po imenu, medtem ko jim je prava demokratična zrelost tuja.

Tem občinskim upravam naj bi bila za zgled občina Sauris v Karniji, kjer živi nemška skupnost in ki navaja za 579 prebivalcev 579 Nemcev. Verjetno gre s tem v drugo skrajnost, ki pa je vendar bliže resnici in zato bolj poštena. Zaradi teh napačnih podatkov in zaradi izseljencev, ki v podatkih niso šteti, ceni švicarska študija število Slovencev v deželi na 60.000.

Pisatelj Sergio Salvi v svoji knjigi »Le lingue tagliate« omenja delo študijske skupine iz Bellinzone in trdi, da so podatki občinskih uprav pogojeni zaradi nekaterih čudnih pojmovanj. Imenovati namreč italijanskega državljana za Slovenca pomeni za nekatere površneže isto kot reči, da je ta človek sovražnik italijanske republike in da želi priti skupno z deželo, v kateri živi, pod Jugoslavijo. Jasno gledanje na te stvari je precej zameglila fašistična diktatura in megla se še do danes ni povsem sčistila.

Zaradi politično-družbene ureditve sosednje Jugoslavije pride tudi zelo rado do površnega istovetenja vsakega Slovenca s komunistom. Tudi zaradi tega se mnogi naivneži, vsaj uradno, svoje narodnosti prav hudo otepajo. Sergio Salvi pravi, da so po njegovem zaradi takih in podobnih predsodkov izsledki študijske skupine Alpina zelo okrnjeni. Sam ceni slovensko narodno skupnost v Italiji na 100.000 oseb.

Švicarska brošura se zaključi s seznamom imen za občine v deželnih jezikih in jezikovno karto dežele.

Vsekakor je treba švicarski študijski skupini priznati zanimanje za resničnost v naši deželi in s tem tudi njenega posredovanja širšemu svetu. Svetovali pa bi tem in drugim raziskovalcem, da bi se za podatke ne obračali na javne ustanove, še posebno ne, ko gre za kočljiva ugotavljanja, kakor je štetje narodnih skupnosti. V takih primerih so navadno najbolj uradni podatki najmanj resnični.

Zato bi bilo potrebno take študije vedno izpeljati s prisotnostjo na kraju samem in z navezanjem stikov s predstavniki vsake skupnosti. Za tako pot bi se lahko odločili posebno Švicarji, ki ne tehtajo finančnih sredstev, določenih v znanstvene namene tako skopo kakor pri nas.

D. Č.

Kamenčki

Slovenščina na radiu

Nekoč so se v časnikih in v radijskih poročilih trudili za lepo in dobro slovenščino; namesto tujk kot »delegacija« ali »situacija« smo lahko zlasti v tržaških poročilih slišali, da je npr. v skladu z novim *položajem* ali *stanjem* odšlo posebno *odposlanstvo* na obisk v sosednjo državo; in podobno.

Danes česa takega ne slišimo več, časnikarska in radijska poročila imajo bolj pečat ideološkega ali politžargona. Pred kratkim so npr. poročali o »predsedniku ljubljanske mestne skupščine« namesto o ljubljanskem *županu*. Odkod morajo npr. vojaške *enote* postati srbske ali hrvaške »edinice«? Zakaj so seje *sestanki* in *zasedanja* postali »skupščine« (srbsko: skupština)? Zakaj politiki »podajajo ostavko« namesto *odstopijo*? Nadalje »činitelji« namesto *dejavniki*, »restrukturizacija« namesto *preustroj*, »proglasiti« namesto *razglasiti*, rešitve »prehodnega« namesto *začasnega* značaja... Odkdaj so v športu »specialisti« in ne *izvedenci*? Ob »zaključku« namesto *ob koncu*! Potem »v danih pogojih« namesto *v danih razmerah, okoliščinah* (ni vse pogoj!). Da so »pristopili« k urejanju, namesto *začeli urejati*. V nekih listih čestitajo prijateljem, ker da jim je žena »povila« sina ali hčer, namesto *rodila* (za povijanje otrok v plenice menda ne bomo častitali).

V nekih poročilih si je poročevalec dovolil celo moralno presojo, češ da je ameriški predsednik Ford v zvezi z Angolo nekaj »svetohlinsko« izjavil...

Posebno vprašanje je naglaševalna moda. Že dolgo poslušamo iz ljubljanskih poročil, da je »po kotlinah meglá«, dasi skoraj vse slovenske pokrajine naglašajo čisto vsakdanje »mégla«. No, sedaj so si »megló« osvojili še nekateri v zamejstvu. V ljubljanskih poročilih pa so medtem že naredili korak naprej k »akademiziranju« slovenščine; tako poročajo tudi, da npr. nekaj »vemó«... Kje se bo to preglašanje slovenščine ustavilo?

—lk

OD TEDNA DO TEDNA

■ Predsednik republike Leone je poveril dosedanjega predsednika Alda Mora, da sestavi novo vlado. Preizkušeni politik se je dela lotil z zanj značilno previdnostjo. Ključ za rešitev krize je seveda v rokah socialistov. Glavni tajnik socialistične stranke De Martino je dejal, da bi lahko prišlo do vlade DC-PSI, če bo Moro sprejel nekatere bistvene zahteve socialistov; druga rešitev bi bila vlada DC-PSDI-PRI, če bi odstranila določene predsodke ali pa sklicanje državnozborskih volitev.

■ Spopadi v Libanonu so se ves teden nadaljevali. Krščanskim falangistom je uspelo zasesti taborišče Palestincev pri Beirutu Dbajeh. Ministrski predsednik Rašid Karame, musliman, je odstopil iz protesta, da se je vojska, povečini vodena od krščanskih maronitov, postavila na stran falangistov.

■ Španijo je zajel val stavk. Vlada si pomaga s tem, da uporablja vojsko ali mobilizira državne uslužbence. Poleg kovinarjev so stavkali še gradbinci, poštni in trgovinski uslužbenci.

■ Med vladno krizo, ki pretresa Italijo, zbornici ne bosta razpravljali o zakonskem osnutku o splavu. Za takojšnjo razpravo so bili komunisti in republikanci, proti pa vsi ostali.

■ Člani »rdečih brigad« so v Milanu in Genovi napadli nekaj karabinjerskih postojank in poškodovali vozila, ki so bila pred poslopji. Toda kmalu jih je zadel hud udarec: v nedeljo 18. januarja je varnostnim silam uspelo ujeti v Milanu 35-letnega Renata Curcia, voditelja teh brigad. Proslavil se je z mnogimi atentati, zlasti pa s pobegom iz jetnišnice lani 18. februarja.

■ Predsednik jugoslovanske republike Josip Broz Tito je zbolel na prehladu in išijasu. Zato je bil njegov obisk v Mehiki odložen za nedoločen čas.

■ V Angoli je MPLA (Ljudsko gibanje za osvoboditev Angole), ki je v posesti glavnega mesta Luande, prešlo v ofenzivo in zadalo četam gibanja FNLA (Narodna fronta za osvoboditev Angole) več težkih udarcev. Čete FNLA se umikajo proti meji Zaira (bivšega belgijskega Konga). Levji delež pri uspehu MPLA imajo Kubanci, ki jih je kar 7.000. Zanimivo je, da levičarski krogi zaradi njih prisotnosti nikjer ne protestirajo, pač pa neprestano govorijo o ameriškem in južnoafriškem vmešavanju v Angolo. Držijo se pač preizkušanega načela: Obtožuj, da ne boš obtožen.

■ Na Portugalskem je notranji minister napovedal volitve v zakonodajno skupščino, ki naj bi bile ob drugi obletnici strmoglavljenja totalitarnega Caetanovega režima 25. aprila.

■ V Rimu je zasedalo samozvano »Russelovo sodišče«, ki je v glavnem obravnavalo razmere v Latinski Ameriki. Te so vse prej ko idealne. Ni imelo pa doslej to sodišče moralnega poguma, da bi kdaj razpravljajo o državah, ki imajo levičarske diktature pričenši s Sovjetsko zvezo.

■ Tako v Moskvi kot v Beogradu so izrekli trpke besede na račun italijanskih socialistov, ki so povzročili zadnjo vladno krizo. Dolžijo jih, da so se spustili v »nevarno pustolovščino«.

Mesec za katoliški tisk

KOMUNIST SVETUJE MISIJONARJEM

Revija »Mondo e missioni« je v septembru 1975 prinesla kratek članek z nasveti, ki jih indijski komunist daje katoliškim misijonarjem. Ker so njegovi nasveti aktualni tudi za nas ob mesecu katoliškega tiska, jih objavljamo v celoti.

»Po mnenju nas komunistov ste vi misijonarji v Indiji vsaj za dvesto let nazaj s časi. Ne poznate modernih načinov za širjenje idej. Z denarjem vi gradite zavode, mi tiskamo knjige in časopise. Vi odpirate šole in učite otroke brati in pisati, potem pa jim nimate kaj dati za branje. Mi jim nudimo vsega od lepakov po zidovih do časopisov, od knjig do brošur primernih za sleherno starost in za sleherni poklic. Vi imate veliko pobožnega, a nič ideološkega tiska.

Vi imate tiskarne, a te tiskajo predvsem zaradi zaslužka, naše pa zaradi propagande. Vi nudite revežem mleko v prahu, mi jim dajemo propagando. Vi se trudite, da polnite lačne želodce, mi polnimo glave z idejami. Vi trdite, da so ideje, ki oblikujejo svet, toda jih ne širite. Boj za ideje ste že izgubili na celem svetu in tudi v Indiji.

Na polju idej smo vas že premagali, ker mi ustvarjamo javno mnenje, dočim ste vi tega nezmožni. Morali bi potrošiti stokrat več za tisk, za kino, za radio, za televizijo, za tiskanje knjig, plakatov, časopisov, knjižic, osnutkov za debate, revij vseh vrst, da bi pomagali tistim, ki želijo študirati, in tistim, ki se ukvarjajo z ustvarjanjem javnega mnenja.

Moj nasvet velja tisoč cekinov. Dal sem vam ga, potem ko so me izključili iz partije.«

Ob teh odkritih besedah indijskega komunista je potrebno reči z evangelijem: Otroci tega sveta so modrejši kot otroci luči. Kljub temu ne bomo vrgli puške v koruzo. Ni potrebno, da bi opustili, kar delamo dobrega za misijone, za reveže, za naše verske in kulturne ustanove, potrebno je le, da še več storimo za naš katoliški tisk, za širjenje naših idej. Pri tem so seveda potrebne tudi žrtve, tako finančne kot osebne. Potrdimo, da žrtve morajo biti, ne človeške žrtve, temveč žrtve denarja, truda, iznajdljivosti, poguma.

Bralci pišejo

Žalostni spomini

Ko sem v predzadnji številki Katoliškega glasa prebrala zanimiva članka »Ob zaključku tridesetletnic« mlajšega Slovenca in »Prosim za besedo«, ki je izšel izpod peresa g. Stanka Žerjala, sem se zamislila in obema v mislih čestitala.

Resnično, mnogo je oseb, ki so ali osebno preživljale težke dni v taboriščih ali imele tam svojce. Poznam pa tudi sama dobre duše, ki so v zadnji vojni mnogo žrtvovale in se do skrajnosti izčrpavale ter na vse načine pomagale internirancem.

Vse znanke na Tržaškem in Goriškem naj bi se oglasile k besedi oz. dale obnovljene spomine na papir. Marijine družbenke iz Gorice prosim, naj kaj povedo o tržaških zaporih pod zloglasnim Collottijem. Potem one, ki so nosile pakete v Gonars; šolske sestre, ki so kuhale v taborišču na Rabu. Pa tudi starše, brate in sestre ustreljenih na Opčinah in v Bazovici bi prosila, da nam kaj napišejo, saj je vsaka izjava dokumentacija in zgodovina dveh desetletij fašističnih in drugih grozot.

Sama, ki to svetujem v zvezi z zgoraj navedenimi članki, sem v svoji skromnosti tudi pripomogla k temu, da sem ob zaključku lanskih tridesetletnic pripravila preko sto diapozitivov raznih taborišč, katere sem obiskala ter raznih proslav ob 30-letnici.

Rada, prav rada bom pokazala spomenike in taborišča, opensko strelišče, bazoviško gmajno, Gonars, Rižarno, otok Rab, cerkniško tragedijo, Dachau, Mauthausen in drugo.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem tistih živim pričam, katere bomo slišali na traku ob predvajanju slik (morda primerno v postnem času), ker so pač žalostni spomini.

I. F., Trst

Pobeljeni grobovi po naših vaseh

Zgodba o pobeljenih grobovih je stara že skoro dva tisoč let, to je od takrat, ko nam jo je povedal naš Odrešenik, je pa sodobna tudi za naše razmere. V mislih imam naše vasi okrog Gorice, kjer strnjeno žive Slovenci. Le redki so še med njimi, ki so z dušo in srcem praktični kristjani.

Priznam, ni lahko biti v današnjih časih praktičen kristjan. Ta pot je trda in polna bojev, a edina vredna pravega kristjana. In le ta pot bo rešila krščanstvo v naših krajih in z njim vred tudi slovenstvo, saj sta vera in narodnost v tesni zvezi. Tako pa: kakor sedaj živimo, je vredno obžalovanja in naš Odrešenik, če bi živel med nami, bi se zjokal nad nami kakor se je zjokal nad svojim ljudstvom, ker je vedel, kaj ga čaka.

Med nami so taki, ki hočejo veljati za kristjane, za poštenjake in se smatrajo za pravične in dostojne. Morda hodijo celo v cerkev in prejemajo sv. obhajilo. Toda v resnici so trs, ki se obrača po vetru. Svoj čas je bila v modi črna barva, sedaj je rdeča. Zato se barvajo z njo.

Če naletijo te vrste ljudje na zavednega Slovenca ali doslednega kristjana, ga začnejo črniti, najraje zahrbtno, kajti pred svetom bi radi veljali za neopredeljene. Sveto pismo je te vrste ljudi označilo z besedami: »Ker nisi ne mrzel ne gorak, te bom izpljunil iz svojih ust.«

Proč torej s strahopetstvom, proč s pobeljenimi grobovi! Potrebujemo tudi po naših vaseh pristnih kristjanov, ki se upajo zoperstaviti rdeči propagandi, kristjanov, ki spoštujejo drugače misleče, a se zato ne odpovedujejo svoji ideologiji, kristjanov, ki so si v medsebojno pomoč in upajo s svojim življenjem pokazati, da je rešitev človeštva ne v Marksu ali Leninu, temveč v Kristusu. **Podeželski Slovenec**

Priče Jehova

Nauk Jehovih prič (I testimoni di Geova) je adventizem v močno poslabšani obliki, mešanica različnih zmot. Osnovna misel jim je: smo blizu konca 6.000-letne zgodovine človeštva, konec sveta prihaja, blizu je Kristusov prihod.

Sv. Trojice ne priznajo. Bogu je ime Jehova, ki ga moramo častiti samo »v duhu«, brez kakih zunanjih podob. Kristus ni Bog, ampak vzvišena stvar, isto kot nadangel Mihael, samo da je na zemlji bil v človeški podobi.

Leta 1914 ga je Jehova postavil za kralja »nebeške organizacije«. Njegovo Cerkev sestavlja samo 144.000 maziljencev (Raz. 7, 4). Ti s Kristusom vladajo v nebesih in bodo skupaj z njim strogi sodniki in maščevalci nad satanskimi silami ob velikem dnevu Boga, Vsemogočnega. Tedaj bo dokončno zmagal Bog proti satanu v borbi za oblast nad človeštvom.

Ostala »velika množica« človeštva bo ob svojem času samo telesno vstala in bo samo na zemlji srečna. Po istem odločilnem dnevu bo tisočletno kraljestvo v sreči na zemlji. Na koncu bo satan spet spuščen nad »zveste« na svetu. Kateri bodo vztrajali v zvestobi, bodo imeli »večno življenje na zemlji«, nezvesti pa bodo uničeni.

Vic, pekla ni; zakramentov tudi ne. Njihov krst je le zunanje znamenje izročitve Jehovu in družbi njegovih prič; velikonočna večerja je le spomin na Kristusovo zadnjo večerjo.

V moralnem nauku jim je glavno vodilo: ohraniti se neomadeževane od sveta. Zato odklanjajo vojaško službo, se varujejo politike (nevtralnost), se drže zapovedi Jehova (zato se iz stare zaveze izogibajo krvi v hrani in tudi vsakega krvoprelitja).

Razpolagajo z zelo močnim tiskom, z lastnimi tiskarnami. Splošna propagandna lista sta: Prebudi se! (Despertad!) in Stražni stolp (Torre de guardia, Atalaya), vsak v nakladi skoro pet milijonov izvodov v 68 jezikih.

Središče v Brooklynu (ZDA) je njihova glavna ekonomska in propagandna moč. Tam imajo vrsto zgradb, šest modernih tiskarn, tovarno za gramofonske plošče in radijsko postajo, ki deset ur dnevno oznanja njihov nauk.

Srečanje s češkim šahovskim velemojstrom

»Od tragičnih dogodkov leta 1968 dalje je nastopil pri obeh narodih v ČSSR, predvsem pri Čehih, miselni preobrat, silna sprememba. Marksizem je izgubil nekdanje mesto prve ideologije in padel na raven golega prisilnega pouka v šoli. Število krstov stalno narašča, število cerkvenih porok prav tako in enako tudi število mladih, ki vsako nedeljo obiskujejo sv. mašo; nekdanji komunisti srečavajo drug drugega v cerkvenih klopeh. Kdo je bil leta 1968 potemtakem zmagovalec na Češkoslovaškem?«

Takšne so ugotovitve, ki jih je skupini časnikarjev podal češki šahovski velemojster Ludek Pachmann, kateri živi sedaj v begunstvu.

Pachmann odklanja nasilje kot sredstvo za socialne spremembe; resnica zmaga brez nasilja. »Praška pomlad ni bila nikakršno obnavljanje marksizma, ampak samo poskus povrniti se k evropskim nemirljivim vrednotam (.....) Dubček je kot politik odpovedal, ne pa kot značaj, kajti odklonil je samokritiko (.....) Ne obstaja nikakršna tretja pot. Vzhodnega ni mogoče kombinirati z zahodnim; vzhodno je togo, zahodno je odprto in zato zmožno izboljšanja (.....) Res, socialistično tržno gospodarstvo ima veliko napak; je najslabši red, ki si ga — z izjemo vseh drugih — lahko mislimo (.....) Diktatura zmore živeti samo v zakonskem stanu z lažjo.« Tisti Čeh, ki je doživel leto 1968, že mora vedeti. Kdo drugi sicer?

Kriza švedske komunistične partije

V švedskem komunističnem taboru prihaja vedno znova do bojev med posameznimi strujami različnih usmeritev. Ti medsebojni boji in izpodrivanja grozijo popolnoma ohromiti švedsko partijo in jo napraviti čisto nepomembno. Razvoj pa ne napoveduje samo volivne katastrofe za komuniste, ampak tudi za vladajočo socialdemokratsko stranko, ki je že nekaj volivnih obdobij vezana v državnem zboru samo še na podporo komunističnih glasov, da si zagotovi večino.

Začetek razcepitve v švedskih komunističnih vrstah je pomenil sovjetski vdor v ČSSR leta 1968 in oster protest vodje Hermannssona, ki je šel tako daleč, da je celo terjal prelom diplomatskih stikov med obema državama. Tega pa Hermannssonu niso odpustili Moskvi zvesti stari švedski komunisti v rudarskih krajih na severu in edino komunistično glasilo v deželi »Norrskens-flamman« se ni obotavljalo trdo kritizirati partijskega vodstva v Stockholmu. Vodstvo pa je odgovorilo pra ostro in odstavilo nekaj funkcionarjev na severu. To pa je izbilo sodu dno. Na severu so osnovali samostojno komunistično skupino, kar se je slednjič pokazalo tudi pri partijskem podmladku. Partija je v splošni krizi.

Septembra naslednje leto bodo na Švedskem volitve in prvič po dolgem času se je manj kot 5% volivcev v predvolivni raziskavi javnega mnenja izreklo za partijo. To pa bi pomenilo, da bi partija izgubila vsem 19 mest v švedskem državnem zboru in s tem državno doklado, ki se ravna po državnozborski moči.

Veliko skrbi pa imajo s tem tudi socialdemokrati, ki imajo skupaj s komunisti sedaj polovico poslanskih mest. Ako švedski komunisti ne dobijo nikakega sedeža na prihodnjih volitvah, potem je gotovo, da bo naslednja vlada na Švedskem vlada meščanske koalicije.

Nastop oktetov v Krminu

Na pobudo slovenskega Mladinskega krožka je bilo v soboto 17. januarja zvečer v Krminu srečanje pevskih oktetov. Slovenska skupnost v tem mestu in okolici živi in kaže svojo žilavost, saj je zadnjo prireditev organizirala brez pomoči od zunaj. Prireditev je uspela, kar naj bo pobudnikom v spodbudo, da postopoma še kaj drugega pokažejo. Zgled so jim bližnji Benečani, ki so v zadnjem času osnovali lastno dramsko družino. Naj velja: bolj počasi, pa bolj »gvišno«. Dobre volje je dovolj in v takem vzdušju se da marsikaj napraviti.

Pa se vrnimo k nastopu pevskih skupin. Bilo jih je je šest in so nastopili v sledečem vrstnem redu: domači Krminski oktet, Prijatelji iz Dobrovega, skupina Chiopris, oktet Rečan iz Lješe, Briški oktet iz Dobrovega in Amis del Friul. Kot je razvidno, so se organizatorji omejili na skupine, ki nastopajo v zapadni Sloveniji oz. v tem delu Furlanije. Da je bila prireditev dvojezična je treba le pohvaliti. Tako se neslišno podirajo vidni in nevidni zidovi iz preteklosti in se gradi nova sedanjost, s pogledom uprtim v boljšo bodočnost.

Nastopajoči so odpeli vsaj po tri pesmi. Slovenci slovenske, Furlani furlanske. Ena teh je bila v furlanščino prevedena Nocoj pa oh nocoj, ki so jo zapeli pevci ansambla Amis del Friul. Hvala jim.

In izvajanje? Kvaliteta.? O tem je nekoliko težko spregovoriti. Poznalo se je, da so nekatere skupine dalj časa pri življenju in zato bolje uglašene. Znano je, da je petje v oktetih sila zahtevno in gre po precej drugačnih tirnicah kot navadno zborovsko, ker morajo biti vsi glasovi do potankosti zliti. In to prinese le čas, stalne vaje, požrtvovalnost in uvidevnost posameznih pevcev, da med izvajanjem so vsi eno, ter da se morajo vrline vseh izenačiti na korist skupnosti. To so domala vsi pevci občutili in se tega držali, ne pa tako nekateri pevovodje, katerim se zdi, da morajo včasih pokazati, kdo je pravzaprav tisti, ki drži vse pokonci. Se to zgodi zavestno? podzavestno? ne vem. Vsekakor je treba take vrste hibo odpraviti in s tem neprimerno izboljšati raven vsake take skupine. Saj so na razpolago registratorji, iz katerih ni težko razbrati take pomanjkljivosti.

Te vrstice naj ne gredo na živce nikomur. Zapisane so iz dobrohotnosti, ker menimo, da je boljša odkrita beseda kakor oslajeno hvalisanje, ki nikamor ne pripelje.

Kar smo povedali na začetku, ponavljamo na koncu tega poročila: vsa pohvala za take pobude organizatorjem, ki se udejstvujejo na vseh krminskih področjih. Uspehi so, naj jih bodočnost še pomnoži! - *M. Š.*

Obisk predstavnikov naših občin v Novi Gorici

V soboto 17. januarja je odposlanstvo Števerjanske občine skupno s sovodenjskim in doberdobskim obiskalo novogoriško občino. Sestanek je bil v Novi Gorici. Števerjansko občino so zastopali župan Klanjšček, podžupan Terpin ter občinski tajnik dr. Sturm. Sovodenjsko in doberdobsko zastopstvo sta vodila župana Češčut in Jarc. V Novi Gorici so predstavnike goriških slovenskih občin sprejeli predsednik občinskega odbora Šušmel, predsednik svéta dr. Mozetič ter nekateri drugi odborniki. Sestanku je prisostvoval tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Ivan Renko.

Pogovor med obema delegacijama je tekel predvsem o udejstvovanju na kulturnem polju, kjer naj bi kulturne organizacije tostran in onstran meje na področju štirih občin med seboj sodelovale. Poseben poudarek pa so zastopniki dali tistemu delu sporazuma med Italijo in Jugoslavijo, kjer je govora o priznanju diplom, kar bo omogočalo, da bo izbira študija lažja. To je velik korak naprej v korist predvsem zamejstva. Prav tako je bila izražena želja, naj bi se ljudje udeleževali prireditev, ki jih prirejajo kulturna društva na obeh straneh meje in se tako med seboj spoznavali.

Opomba ured. - K tem lepim besedam, ki niso ne prve ne zadnje pri vodilnih možeh onstran meje, bi dodali le vprašanje, zakaj vsa javna sredstva obveščanja v Sloveniji, od koprske TV do zadnjega časnika in revije, sistematično molčijo o kulturnem udejstvovanju enega dela zamejskih Slovencev. Pri tem gre za tisti del, ki je, objektivno vzeto, kulturno še najbolj zavzet in delaven.

Z GORIŠKEGA

Skavti in jaslice

Že vrsto let Slovenski goriški skavti pripravljajo tekmovanje za najlepše jaslice. Tekmujejo lahko skavti in skavtinje, volčiči in veverice; vsak lahko pokaže pri tem svojo iznajdljivost in prizadevnost. Letos smo za ocenjevanje jaslic sestavili tri komisije, ki so pregledale jaslice. Tekmovanja se je udeležilo 57 volčičev in veveric ter 26 skavtov in skavtinj.

Tekmovanje ni samo v tem, kdo ima lepše jaslice in za to dobi nagrado, ampak ima še mnogo globlji pomen. Jaslice so pri nas zelo stara tradicija in v vsako družino, posebno kjer so otroci, prinesejo pravo božično doživetje. Saj brez jaslic ni resničnega božiča. Prvi, ki je postavil jaslice, je bil sv. Frančišek Asiški. To krščansko tradicijo hočemo skavti ohraniti v naših družinah zato, da bi božič ne bil samo zunanji praznik boljših jedi in pijače, ampak tudi velik praznik duhovnega veselja. Tega so bili v veliki meri deležni pastirji, ki so prišli v Betlehem počastit božje Dete.

Uspehi letošnjega tekmovanja za najlepše jaslice so bili naslednji:

Volčiči in veverice: 1. Marko Ferfolja, 2. Igor Kovic, 3. Robert Cotič. Za njimi sledijo drugi z nižjim številom točk. Tekmovanja so se udeležili kandidati iz Gorice, Doberdoba, Rupe, Peči in Gabrij.

Skavti in skavtinje: 1. Ivo Tomsič, 2. Igor Klanjšček, 3. Karel Bolčina. Sledijo številni drugi. Tekmovali so vodi iz Gorice, Rupe, Peči, Gabrij, Doberdoba in Štandreža.

Poročilo o letošnjem tekmovanju za najlepše jaslice in nagrajevanje je bilo v mali dvorani Katoliškega doma v soboto 10. januarja. Bilo je združeno z igro Pokaži, kaj znaš in s kratko vzgojno mislijo.

A. N.

Seja za ustanovitev šolskega konzorcija

V ponedeljek 19. januarja je bil drugi sestanek občin Gorica, Števerjan, Doberdob in Sovodnje za ustanovitev konzorcija za gradnjo in upravo slovenske nižje srednje šole. Kot smo že poročali, je prvi tak sestanek bil v Števerjanu 2. decembra 1975. Na tem sestanku so sklenili, da se začnejo zbirati podatki, ki so potrebni za izdelavo načrta za gradnjo nove šole. Poverili so goriškemu tehničnemu uradu nalogo, da ugotovi razpoložljivost zemljišča za gradnjo omenjenega objekta.

Moj odgovor

V nedeljskem »Primorskem dnevniku« od 18. januarja je kronist z Vrha vključil v svoje poročilo tudi moje ime. Tole je zapisal: »Še v zvezi s preteklo prireditvijo (prihodom Dedka Mraza, op. pisca) je povedal predsednik "Danice" (prof. Leopold Devetak) svojim zaskrbljenim odbornikom, da gospodu Janezu Pavletiču ni nihče ukradel odrskih zaves. Ves odbor se je začudil, gospodar PD "Danica" je pohvalil tako skrbno gospodarjenje in vsi so bili zadovoljni, da neokradeni ni dobil tatu, kajti vsem je bilo jasno, v kakšni beli kaši bi lahko bili.«

Prof. Devetaku povem tole:

1. Zavese, o katerih je govora, niso moja last, ampak pripadajo otroškemu zboru, ki ga vodim že vrsto let. Kot vodja zbora imam dolžnost, da to lastnino ščitim.

2. Lani 23. decembra sem Vam okrog 8. ure zvečer telefoniral na stanovanje in Vas vprašal, če kaj veste, kje so zavese, ker jih nisem našel na običajnem prostoru; po šolskih omarah pa nimam pravice brskati, ker imam dovoljenje samo učiti šolske otroke petja. Vi ste odgovorili, da o zavesah ne veste nič, da v hiši na »Črncih« (kjer je nastopil Dedek Mraz), ne pridejo v poštev, ker ni odra, če pa bi jih potrebovali, bi o tem obvestili.

3. Vem pa dobro, da nekaterim od PD »Danica« že nekaj časa nisem po godu. Verjetno zato, ker so pred nekaj leti nekateri hoteli, da bi šolski zbor otrok bil vključen v omenjeno društvo. Jaz sem temu nasprotoval, češ da šolski otroci spadajo le v šolo in ne drugam, kjer se jih že lahko politično strumentalizira.

4. Na Vrh sem začel hoditi učit petje po svoji volji, ne pa po volji drugih in to zato da vzgajam otroke v verskem in narodnem duhu. In vendar to nekaterim ni všeč. Morda zato, ker nisem dovolj »napreden«?

5. Glede zaves še to: res morajo na Vrhu delovati skrivnostne sile, da zavese nekega dne izginejo, da se drugega dne zopet pojavijo.

Lahko bi zapisal še marsikaj, a ne želim vzeti preveč prostora temu »nepomembnemu lističu« (gl. Primorski dnevnik 10. januarja 1976).

Janez Pavletič, Rupa 2

Podtalen časopis litvanske Cerkve

Kljub množičnim policijskim akcijam, hišnim preiskavam, aretacijam in obsodbam številnih katoličanov doslej sovjetskim oblastem ni uspelo zatreti izhajanja »Kronike litvanske katoliške Cerkve«. List poroča o samovolji krajevnih funkcionarjev ter o protestnih korakih vernikov.

„Katoliški glas" v vsako slovensko družino!

Boršt

Praznovanje sv. Antona je ob zelo lepem vremenu poteklo v veselem razpoloženju tako v župnijskem kot v vaškem okviru. Obilna je bila udeležba pri maši, zlasti ob 10.30 in ob 4. uri popoldne. Pri obeh je z izbranimi pesmimi pel farni cerkveni zbor.

Dvakrat je bila prepolna dvorana pri setrah, kjer se je v soboto zvečer in v nedeljo popoldne odvijal na odru kulturno-zabavni spored. Mešani zbor, precej številen in z mladimi glasovi dobro izpolnjen, je pod vodstvom organista D. Petarosa občuteno zapel šest pesmi različnih skladateljev. Nastop je žel topel sprejem pri občinstvu.

Sledil je nastop šestih najmlajših, ki so na flavtah dvoglasno odigrali nekaj spevov, ki so nam pričarali na oder prizor pastirske idile. Upajmo, da bodo mladi godci, ki se že več mesecev uče na godala pod vodstvom E. Smotlaka, bolj vztrajni kot je bilo onih 15 dečkov in deklic, ki so dve leti obiskovali župnijsko glasbeno šolo in dvakrat z lepim uspehom nastopili ne le pred domačim občinstvom, ampak tudi v Kulturnem domu.

Veseloigro »Nevesta iz Amerike«, pri kateri so nastopile večinoma doraščajoče deklice in en fant, so pod vodstvom s. Tarcizije lepo prikazali smešno porazen zaključek poročnega barantanja dveh vase zaljubljenih mater. Med nastopajočimi se odkrivajo dobri talenti.

Obakrat so prireditev v dvorani zaključili fantje in dekleta, od katerih je skoraj večina absolvirala maturo višjih slovenskih srednjih šol. Skupina ima zelo dobre igralske talente, zato je škoda, da ne prikažejo kaj bolj zahtevnega in kvalitetnega kot folklorne drobce sodobnega oziroma preteklega vaškega življenja. Kot lani, je imel tudi letos gledalec vtis, da ta skupina preveč površno pripravi program svojih smešnih »batut«. Zato ni neke vodilne vsebinske povezanosti in ves nastop je nekam razvlečen.

Sploh se moramo dati prepričati, da je prireditev, če je po vsebini in obliki skrbno pripravljena, do ene ure in pol čisto zadosti. Čez mero raztegnjeni spored na odru začne navzoče bolj utrujati kot razveseljevati. In naš spored je trajal skoro dve uri in pol, če ne še več!

Eden od gledalcev

Sklep tedna edinosti v Trstu

V soboto 24. januarja ob 19. uri bo v ulici Donizetti 3 ekumenski večer, namenjen zlasti mladini. Sodeluje dr. Stanko Janežič in zastopniki študentovskega ekumenskega krožka iz Maribora.

V nedeljo 25. januarja ob 10. uri sv. maša v Škednju z ekumensko mislijo. Vodi dr. Stanko Janežič.

Ob 12.15 bo oddaja Vera in naš čas na radiu Trst A posvečena ekumenski misli.

Ob 16.30 v cerkvi na Greti vzhodna liturgija v rimsko bizantinskem obredu ob somaševanju treh duhovnikov in ob sodelovanju ekumenskega zbora iz Trsta.

Sledi v kinodvorani ekumenski razgovor z diapozitivi s koncila mladih v Taizéju ter koncert ekumenskega zbora pod vodstvom dr. Zorka Hareja.

Vsi lepo vabljeni na to izredno slovesnost.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Slovenci v Avstraliji

Po izvolitvi slovenskega izseljenca M. E. Lajovica v avstralski senat je avstralske Slovence doletela nova čast: Vladimir Menart je bil imenovan za predsednika posvetovalnega odbora za narodnostne zadeve pri N.S.W. vladi.

Naloga tega odbora med drugim je, da svetuje in priporoča vladi razne ukrepe in intervencije, ki se tičejo narodnostnih manjšin. Odbor sestavlja 15 članov za dobo dveh in štirih let. Naš rojak je bil izvoljen za predsednika tega odbora za dobo dveh let.

Vladimir Menart je slovenski povojni begunec, rojen 1923 v Domžalah in se je preselil v Avstralijo 1950; je član Narodnega odbora za Slovenijo s strani Slovenske demokratske stranke in vodi lastno odvetniško pisarno v Fairfieldu pri Sydneyu. Avstralski Slovenci so sedaj napravili neverjetno uspešne korake tudi na političnem polju, kar se da samo še primerjati z uspehi slovenskih izseljencev v ZDA, kjer pa je število Slovencev neprimerno večje kot v Avstraliji. - *P. U.*

Koncert božičnih pesmi v Torontu

Mladinski pevski zbori pri Mariji Pomagaj v Torontu (Kanada) so za lanski božič priredili koncert božičnih pesmi 20. in 21. decembra v dvorani Marije Pomagaj in 28. decembra v slovenski dvorani v New Torontu. Pomembnost tega koncerta je bila, da je skoraj vse pesmi spremljal orkester. Pesmi sta orkestrirala Matija Lebar in skladatelj Walter Babiak, prijatelj slovenske mladine. Zbore je vodil in koncert dirigiral Tone Znnec CM, orkester pa je vodil Matija Lebar.

Na programu je bilo 19 pesmi v petih jezikih in iz pet različnih glasbenih kultur: slovenske, angleške, latinske, francoske in španske. Izvajali so: otroški zbor (dvoglasno), mladinski (tri in štiriglasno), dekliški (od eno do večglasja) in solista Johny Kolenko in Marta Demšar. Koncert je bil skrbno pripravljen in so tako vokalne skupine kot orkesttralna skupina dosegle pohvalen uspeh.

Naj kot zanimivost omenimo, da je preprosta slovenska božična »Cesarja rimskega, mogočnega na sveti« dobila za to priložnost posebno priredbo in orkestralno spremljavo. Čestitamo! Dobila jo je v Kanadi.

■ Truplo predsednika kitajske vlade Čuenlaja so upepelili, njegov prah pa na željo pokojnika razpršili po poljih in rekah.

Smo v mesecu katoliškega tiska. Velikodušno ga podprimo in vneto ga širimo !

FLORIJAN DOLINAR

★

Njena zadnja maša

★ **(2)**

Potok za hišo je utihnil. Preveč odej je imel na sebi. Minkin tast je imel mlin, a stope so z njegovim odhodom utihnile. Kolikokrat je poslušala tisto nagajivko, ki jo je prepeval Tine, ko je zibala prvega in drugega:

Oj ta mlinar, ta mlinar pod klancem,
on ti melje, ti melje gorjancem,
dečva čaka, od zore do mraka . . .

Kako krasen tenor ima! Kot laški Gigli, pravijo . . .

»In Mini mi je rekel. Tako govori samo, kadar se poslavlja. Samo da mi je potem še teže,« se je pogovarjala s svojim otrokom, ki jo je začudeno gledal in se igral z njenimi solzami; a ko jih je bilo le preveč, so se tudi njemu začele ustnice nabirati v jok. Minkin poljub pa je ustavil Nackove žalostinke.

V sosednji sobi je zaropotalo. Bila je za polovico manjša od družinske sobe in malce dvignjena, do katere si zato moral po kratkih stopnicah. Imela je dva vhoda; zunanji je bil zvezan z vežo. To je bila Zinkina soba. Pohitela je po stopnicah, odprla vrata, pa ni mogla vstopiti, ker je za njim čepela njena mlajša sestrica zaposlena z rožmarinčki, ki so se ji vsuli iz škatle in se skrkotali pod mizo in pod posteljo. Vedela je, da so jabolka namenjena Blaževemu Tonetu.

»Kaj pa spet pripravljaš? In za koga?« Šlo ji je na smeh in v nevoljo. Pravzaprav ni vedela ali naj bi se smejala ali jezila.

»Zanesem v šolo.« In kakor da bi ne verjela sami sebi, se je Zinka skušala napraviti brezbrižno in stresala z glavo, češ, kaj pa je tebe treba biló; in ravno zdajle?

»Pošiljamo vojnim ujetnikom. Danes sem jaz na vrsti!«

»Hočeš reči za brigade?«

»Kdo ti je pa to natvezel?« se je jezno utrgalo iz Zinke. »Gotovo tisti tam gori s komande!« Obraz je skušala skriti s kostanjevimi kodri, ki so se ji usuli čez oči; čutila je, da je zardela.

Minka je vedela, da se je spletlo prijateljstvo med Tonetom, ki je odšel v Gregorčičevo brigado in Zinko. Tonetova sestra ji je nekaj prišepnila zadnjo nedeljo pred cerkvijo. Zinka je bila prejšnjo soboto pri njih doma in napolnila Tonetov nahrbtnik s klobasami, bobi in jabolki. Pa še steklenko slivovke mu je stisnila vanj.

»Da se ne prehladiš, ko boš na straži stal,« ga je štrknila v lice, da je skočil za njo in jo je hotel objeti, pa mu je ušla.

»Kaj vem, česa še se boš naučil tam v gmajni,« ga je zasopljena pogledala s strani, »slišim, da ima brigada mnogo žensk.«

»Kdaj se jim pridružiš, deklica?«

»Nikoli!« Obrnila mu je hrbet.

Zinka je dozorela v lepo dekle. Ljudje so rekli, da daleč naokrog ni lepšega. Morda ji je kos le Ravnikova Lenka iz Zale. Morda.

Blaževa Kati je Minki odkrila včeraj, da sta se s Tonetom spet dobila, pa samo za par minut, ker je bilo nevarno. Poljubil jo je in objel. Tokrat se Zinka ni branila.

Gorenja vas je menjala vojake, kakor ženske modo, oziroma bolje, kakor je zahteval položaj. Podnevi je bila bela in ponoči rdeča, a večkrat je nočno streljanje prebudilo vaščane.

Ljudje so se delili po proporcu, kjerkoli so imeli svoje fante in može; nekateri po hribih, nekateri po postojankah. Valovi predvojne politike so odnašali vsakega na svojo stran in linije so se vedno bolj ostrile. Takoj na začetku vojne so bili vsi glasni, potem so se pa umirili, vsaj na videz, a znotraj je tlelo. Padli, ubiti in ranjeni so obenem s požganimi domovi rezali v ljudi globoke rane in brazgotine se nikakor niso hotele zaceliti. Vsi so se pa navadili molčati in zoreti po svoje.

Minka je zdaj vedela, koliko je ura; skrbelo jo je mnogo stvari. Ko se je nekega večera spet prikazal Tone, je Zinko potegnila nazaj v vežo in Tonetu zaprla vrata pred nosom.

Dve sestri sta si stali nasproti, iz oči v oči. Molk. Zavrh in Mala gora. Tvoj Tone in moj Tine. Če se udarita? Ti študiraš, so očitale Minkine oči. In kdo misliš, ti pomaga? Najini starši vzdrževanja ne zmorejo, to veš. Rdeči imajo za plotom več stvari, kot si jih predstavlja tvoja šolska učenost. Ti ne vidiš roke, ki je za steno. Previharila je molk.

(Se nadaljuje)

Pričujoči podlistek je napisal slovenski misijonar, ki je v letih zadnje vojne sam doživljal usodni razplet dogodkov na naših tleh. Smisel njegove zgodbe je jasen: v bistvu smo si vsi Slovenci želeli osvoboditve od tujca. Kar nas je ločilo, je bil zorni kot, ki smo si ga zastavili. Eni so bili prepričani, da bo okupator dokončno poražen, čeprav ga ne bomo nespametno izzivali; drugi so žrtve hoteli, ker je šlo to v račun njihovi socialni revoluciji. Splet okoliščin je pripomogel, da so uspeli drugi. Še danes in morda posebno danes pa se vprašujemo, kakšna bi bila pot našega naroda, če bi uspeli tisti, ki so videli v komunizmu usodno tragedijo, katere je bil naš narod deležen.

Seja pokrajinskega svéta Slovenske skupnosti za Goriško

V ponedeljek 19. januarja se je v Gorici sestal pokrajinski svet Slovenske skupnosti in razpravljal o nekaterih perečih vprašanjih, ki zadevajo Slovence v goriški pokrajini ter sprejel nekaj važnih sklepov.

Uvodno poročilo o splošni politiki in še posebej o nedavnem obisku deželnega vodstva SSk na Južnem Tirolskem je podal predsednik Andrej Bratuž, ki je zlasti poudaril odločno stališče južnotiroslkih Nemcev oz. SVP, ki obsojajo vsako vključevanje v italijanske stranke. Priborili so si tako imenovani »paket« samo z odločnim enotnim nastopom, česar pri nas na žalost ne uspemo narediti. Brez dvoma je bil to ploden obisk, ki je prinesel članom vodstva novih konkretnih izkušenj v nadaljnjem boju za naše pravice.

O Briški gorski skupnosti sta poročala Gradimir Gradnik in Marjan Terpin, ki sta skupno s Simonom Komjancem in Jožkom Sirkom sestavljala delegacijo Slovenske skupnosti na sestanku z ostalimi strankami, ki tvorijo večino v gorski skupnosti. V razpravi, v katero so posegli še števerjanski župan Stanislav Klanjšček in dosedanji predsednik Briške gorske skupnosti Hadrijan Koršič, je svet poglobil vsa vprašanja, ki zadevajo briške Slovence na tem področju. Svet je sestavil še vrsto predlogov in zahtev, ki jih bo delegacija SSk iznesla na skupščini te ustanove.

V nadaljevanju je tekla beseda o nedavnem sestanku 4. prometnega področja, ki je bil v Tržiču in so na njem sodelovali tudi predstavniki naše stranke. Uvodno poročilo je podal Damijan Paulin, katerega je s svojim posegom dopolnil še drugi naš predstavnik v tem organizmu Ciril Terpin. Ocenili so važnost te ustanove in v tem smislu sprejeli ustrezne sklepe za nadaljnje zadržanje naših predstavnikov.

Ker je zaradi smrti prvega podpredsednika dr. Rada Bednarika ostalo to mesto prazno, je svet skoro soglasno izvolil za novega podpredsednika Slovenske skupnosti Gradimirja Gradnika, rojaka iz Krmina, ki se je aktivno vključil v našo slovensko stranko in ji dal s svojim dolgoletnim delovanjem v upravnih telesih velik prispevek.

O nedavni krizi deželnega odbora in o njenem zaključku je podal podrobno poročilo deželni svetovalec Drago Štoka, ki je tudi utemeljil zadržanje deželnega vodstva stranke, ko se je odločilo, da se zaradi nekaterih pozitivnih ocen deželnega predsednika Comellija Slovenska skupnost ob izvolitvi novega predsednika in odbora vzdrži. Člani svéta so v celoti potrdili zadržanje poslanca Štoke in deželnega vodstva, kar priča o enotnosti stališč vseh odborov in sekcij SSk.

Med ostalimi točkami dnevnega reda naj omenimo še razpravo o stikih naših občin z Novo Gorico, kar je svet ocenil za zelo pozitivno akcijo in razpravo o medobčinskem konzorciju za gradnjo slovenskih šol v Gorici.

V stvarno in odkrito razpravo, ki je karakterizirala ta sestanek pokrajinskega svéta Slovenske skupnosti so posegli še razni člani, tako naj omenimo posege Gabrijela Devetaka, Benjamina Černica, Marka Brajnika, Marije Ferletičeve, Jožefa Ferfolje in Karla Brešana.

Božične pesmi in poučna igra v Katoliškem domu

Brez kake večje propagande se je preteklo nedeljo 18. januarja nabralo v dvorani Katoliškega doma v Gorici lepo število obiskovalcev, da bi prisostvovali najavljeni igri Stanka Cajnkarja »Zvestoba«, ki so jo predvajali člani veroučne pošolske mladine z Rakovnika pri Ljubljani. Prišli so na povabilo SKPD »Mirko Filej« iz Gorice.

Toda vsi, ki so prišli na predstavo, so bili prijetno presenečeni. Ko se je zavesa dvignila, se je na odru prikazal zelo številen otroški zbor. Ta zbor redno poje ob nedeljah pri mladinski maši ob 10.30 na Rakovniku, vodi ga pa Anton Rožmanič. Zbor je odpel 15 najbolj znanih in domačih božičnih pesmi in dodal še eno »za dobro voljo«. Prijetno je bilo slišati naše božične melodije iz mladinskih grl. Ustvarili so razpoloženje, tako značilno za božične praznike.

Zbor in nastopajoče pri igri je predstavil Jože Vidic, medtem ko je predsednik društva »Mirko Filej« Viktor Prašnik s svoje strani drage goste toplo pozdravil in se jim zahvalil, da so prišli med nas zamejske Slovence. Zahvalo je izrekel tudi sestram Čudodelne svetinje, ki so nastopajoče pogostile.

Koncertu božičnih pesmi je sledila igra »Zvestoba«. Pitatelj teološki profesor Stanko Cajnkar je v delu prikazal problem zakonske zvestobe, ki je tudi novi časi, katere je prinesla svoboda ob koncu zadnje vojne, ne morejo odpraviti, kar velja za vse, tudi za tiste, ki so se bojevali za novi red in trpeli zaradi okupatorja.

Igra je psihološko zelo globoka, zato zahteva od gledalcev pozorno poslušanje, od igralcev pa zlasti izrazno prepričljivost, saj poteka dogajanje na odru v skoro samih dvogovorih. Vsi nastopajoči zaslužijo pohvalo zaradi jasne izgovarjave in brezhibnega obvladanja težkega besedila, blestela pa je v podajanju zlasti nosilka glavne vloge Helena, pogumna žena, ki si je znala s svojo plemenitostjo in žrtvijo znova osvojiti nezvestega moža.

Vsi, ki smo igri prisostvovali, smo začutili, kako nekaj velikega je zvestoba moralnemu redu, ki nam ga je Bog položil v dušo, po krščanstvu pa še izpopolnil.

—jk

Šolska prireditev v Rupi

Učiteljstvo osnovne šole v Rupi priredi v nedeljo 25. januarja ob 17. uri kulturni večer, ki bo obsegal predavanje učiteljice Zore Saksida o pesniku Simonu Gregorčiču, otroci osnovne šole iz 4. in 5. razreda pa bodo retitirali njegove pesmi.

Sledilo bo skioptično predavanje v zvezi z omenjeno proslavo, pa tudi skioptične slike o »Prazniku« frtalje bomo lahko gledali.

Kulturni večer bo zaključil mešani zbor Rupa-Peč pod vodstvom Z. Klanjščka.

Starši, pa tudi vsi ostali, ki jim je pri srcu naše družabno življenje, so toplo vabljeni na prireditev.

Kulturni večeri na Goriškem

Dr. Andlovic bo prihodnji teden imel vrsto kulturnih večerov po naših dvoranah na Goriškem. S skioptičnimi slikami in živo besedo bo prikazal delež slovenske alpinistike v Himalajskem pogorju. Ta alpinistika je v zadnjih letih dosegla na Himalaji zelo lepe uspehe, pri katerih je bil dr. Andlovic udeležen tudi sam.

Kulturni večeri bodo: v torek 27. januarja ob 20.30 v župnijski dvorani v Podgori; v sredo 28. t. m. ob 20.30 na sedežu SKPD »F. B. Sedej« v Števerjanu; v četrtek 29. januarja ob 20.30 v dvorani »A. Gregorčič« v Štandrežu; v petek 30. januarja ob 20.30 v župnijskem domu v Doberdobu.

Seja občinskega svéta v Števerjanu

V petek 16. januarja je bila seja števerjanskega občinskega svéta, ki jo je vodil župan Stanislav Klanjšček. Glavna točka dnevnega reda je bila odobritev občinskega proračuna za leto 1976. Svet je soglasno odobril proračun, kar znači, da je bil pravilno postavljen in da ustreza našim potrebam. Dohodki skupno s posojili za javna dela znašajo 367.673.644 lir. Isto izdatki. Primanjkljaj pa, za katerega je občina zaprosila državo za kritje, znaša 77.374.631 lir.

V diskusiji je bilo poudarjeno, da bi morala država reformirati zakonodajo za javne ustanove, ker občine ne morejo z današnjimi dohodki kriti vseh potreb sedanje družbe, ne da bi zašle v dolgove. Ne bomo se spuščali v analizo posameznih postavk občinskega proračuna, naj omenimo le, da ta predvideva visoko vsoto za šolstvo v znesku 20.828.762. Druga večja postavka so izdatki za osebje, ki znašajo 31.551.771 lir.

Omeniti bi bilo treba še, da bomo lahko bolje razumeli težave, s katerimi se mora boriti naša občina, da je država ob koncu preteklega leta črtala iz proračuna za leto 1975 (in to šele novembra!) vsoto 18.374.631 lir z namenom, da bi znižala primanjkljaj. Omenjena vsota je bila vnesena v proračun za tekoče leto, tako da realni primanjkljaj znaša 58.843.642 lir.

Svet je nadalje razdelil v smislu državnega zakona štev. 43 iz leta 1975 650.000 lir civilnim invalidom. Sprejel je tudi novega občinskega zdravnika dr. Pavšiča ter obenem izrekel zahvalo bivšemu občinskemu zdravniku dr. Karlu Rutarju, ki je dolgo vrsto let vestno opravljal to službo v naši občini.

Širite „Katoliški glas“

NEDELJO KATOLIŠKEGA TISKA

bomo praznovali po naših slovenskih farah na Goriškem in Tržaškem **1. februarja.**

- Pri vseh božjih službah nabirka za katoliški tisk. Ovojnice za dar boste prejeli že to nedeljo.
- Popoldne ob 16. uri bo v Katoliškem domu

PRIREDITEV V KORIST KATOLIŠKEGA TISKA

Nastopili bodo člani Slovenskega odra iz Trsta z veseloigro

»SKUPNO STANOVANJE«

Pred igro in v odmorih bo bogat srečolov s privlačnimi dobitki.

ŠPORT

Začelo se je deželno prvenstvo 1. divizije v moški odbojki. Tudi letos se ga udeležuje prva ekipa Olympie, ki pa nastopa precej oslabljena, saj so kar štirje tolkači iz raznih vzrokov zapustili njene vrste. Jedro ekipe sestavljajo v letošnjem prvenstvu mladi igralci, ki so lani bili med rezervami, vrnila pa sta se tudi dva starejša igralca, B. Soban in P. Tommasi. Letošnji igralci so: F. Nardin, M. Černic, M. in Š. Cotič, R. Lavrenčič, A. Malič, B. Soban, P. Tommasi, T. Devetak, M. Kuštrin.

Ekipa že dolgo trenira, vendar je do sedaj vadila osnovne elemente igre, obrambo, manj pa napad. Tudi prijateljskih tekem je premalo odigrala: to pomeni, da manjka letos Olympii predvsem uigranost, kar pa bo gotovo pridobila v teku prvenstva.

Do zdaj so »plavi« odigrali dve prvenstveni tekmi in žal obe izgubili: prvo proti Inter 1904 v Trstu s 3 : 1, drugo pa v Gorici s 3 : 2 z močno šesterko Fiume Veneto iz Pordenona. V zadnji tekmi so se gostje izkazali kot odlična ekipa, ki razpolaga z nekaj dobrimi tolkači in ki izvaja odločno in hitro igro zlasti ob mreži, slabša pa je v polju. Naši fantje so zmagali v prvem in četrtem setu in to takrat, ko je dobro deloval blok in so se nasprotniki zmedli. Precej dober je bil na tej tekmi sprejem prvih žog, medtem ko je obramba včasih delala nerazumljive napake. Vseeno pa lahko rečemo, da so zlasti mlajši igralci mnogo napredovali, zlasti kar se tiče igre v polju.

V napadu sta imela glavno besedo M. Černic in B. Soban, dobro se je izkazal tudi levičar Š. Cotič, medtem ko R. Lavrenčič ni pokazal vsega, kar zmore.

Publika je bila kljub majhnemu številu zelo hrupna in je bodrila naše fante vse do konca. Upajmo, da bodo gledalci vedno bolj številni in to začenši s prihodnjo tekmo, ki bo v Gorici v telovadnici Valletta del Corno v soboto 31. januarja ob 18. uri. Na voljo bodo tudi koledarčki z urniki tekem.

OBVESTILA

Ovojnice za nabirko za katol. tisk so na voljo na upravi našega lista, prav tako propagandni lepaki za nedeljo katoliškega tiska, ki bo letos 1. februarja. Dušne pastirje prosimo, da dvignejo ovojnice še ta teden in jih razdelijo med vernike to nedeljo 25. februarja.

SKPD »F. B. Sedej« iz Števerjana bo imelo svoj enajsti redni občni zbor v soboto 24. januarja ob 20.30 na sedežu društva v Župnijskem domu. Na dnevnem redu so poročila predsednikov in odbornikov, razrešnica staremu odboru in volitve novega ter razno.

Seja Združenja cerkvenih pevskih zborov je v ponedeljek 26. januarja ob 20.30 v Katoliškem domu.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi na predavanje v ponedeljek 26. januarja v ul. Donizetti 3 ob 70-letnici škofijske gimnazije v Št. Vidu nad Ljubljano in obenem prve slovenske gimnazije. Predaval bo dr. Bogo Senčar. Začetek ob 20.15.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi na 4. redni občni zbor, ki bo v sredo 4. februarja ob 15.30 v Gregorčičevi dvorani v ul. Geppa 9, I. nadstropje s temle dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika tretjega občnega zbora, 2. poročila, 3. razrešnica, 4. volitve upravnega in nadzornega odbora, 5. razno. Ako ob napovedani uri ne bo navzoče zadostno število članov, potrebno za sklepčnost, se bo začel občni zbor pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih.

Razpis natečaja »Mladi oder 76«

Slovenska prosveta in Zveza slovenske katoliške prosvete razpisujeta nagradno tekmovanje zamejskih amaterskih odrov »Mladi oder 76«.

Tekmovanja se lahko udeležijo amaterski odri, ki delujejo v naši deželi. Tekmovanje traja od objave razpisa do konca maja 1976. Skupine, ki se nameravajo udeležiti tekmovanja, morajo javiti svojo udeležbo enemu od obeh prirediteljev najkasneje do konca aprila 1976.

Predstave amaterskih odrov bo ocenjevala komisija, ki jo sestavljajo gledališki izvedenci in po en predstavnik obeh prirediteljev. Člani komisije si bodo na vabilo dramskih skupin ogledali predstave.

Nagrajevanje bo javno, ko bo komisija končala z ocenjevanjem prijavljenih skupin. Nagrade bo določila komisija.

Za prijave in pojasnila se je treba javiti na naslov: Slovenska prosveta, Trst, ul. Donizetti 3, ali: Zveza slovenske katoliške prosvete, Gorica, v. XX. sett., 85

DAROVI

Za sklad Katol. glasa: Marija Hlad 1.000; Jože Gregor 2.000; B. I. 5.000; N. N. 2.000; Podgornik Lojza 1.000; Mira Srebrnič 4.000; nečakinja Karmela namesto cvetja na grob strica Ruggera Valent 5.000; N. N., Sovodnje, 10.000 lir.

Za slovensko duhovnijo v Gorici: Valant 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: N. N., Mavhinje, 5.000 lir.

Za Katoliški dom: N. N. 25.000; U. Z. 6.000; Marijina družba 10.000; N. N. 6.000; N. N. 5.500; N. N. 6.000; N. N. 3.000; N. N. 1.000; družina N. N. 5.000; N. N. 3.000; N. N. 3.000 lir.

Za Alojzijevišče: hčere v spomin očeta Fortunata Korošec 10.000; Sergij Korošec namesto cvetja na grob Natalije Simoniti, mame prof. Krasulje Suhadolčeve 10.000 lir.

Ob osmi obletnici smrti Minke Tušar se daruje za tiskovni sklad Katol. glasa in za slovensko duhovnijo po 10.000 lir.

N. N. družbenica daruje za Katol. dom, svetogorsko svetišče, za gladujoče in slovenske misijonarje po 10.000 lir.

N. N., Kalifornija: za Zavod sv. Družine, Alojzijevišče, Katoliški dom in slovensko duhovnijo po 20 dolarjev ter za misijone in tiskovni sklad po 10 dolarjev.

N. N., ZDA: za Alojzijevišče in za Zavod sv. Družine po 25 USA dolarjev.

N. N., Gorica: za sklad Katol. glasa, Zavod sv. Družine, slovensko duhovnijo, Alojzijevišče in Katol. dom po 10.000 lir.

Toroš Antonija: za sklad Katol. glasa in za slovensko župnijo po 3.000 lir ter za Slovensko skupnost 2.000 lir.

Ob šestnajsti obletnici moževe smrti daruje žena Ana za Katol. glas, slovensko duhovnijo v Gorici in za Alojzijevišče po 5.000 lir.

Za cerkev v Sv. Križu: Kocijančič Slavica 8.000; družini Ferluga in Stopar 5.000; msgr. A. Salvadori 30.000; Tretjak Pavla 10.000; Švab Martin 10.000; Sulčič Marija 2.000; N. N. 15.000; N. N. 10.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: Bani Karolina, Bane, v spomin sestre Viktorije Budai 1.000; ista v spomin Tullia Fermi 500 lir.

Za cerkev na Opčinah: Pahor Jakomina v spomin pok. Malalan-Pahor 5.000; Sosič Zdenka ob hčerini poroki 10.000; N. N. po don Sfercu 10.000; Zergol Mario ob krstu Valnee 5.000; Rudolf in Valerija Bole ob krstu Valnee 10.000; Sosič Marija 7.600; Laboranti v spomin mame Virginije 15.600; Vidali Pina v spomin brata Alojza 10.000; N. N. 3.000; Giulio in Pepka Hrovatin 9.000 lir.

Za cerkev na Banah: Gorup Zofija v spomin pete obletnice smrti mame Marije Ravbar 3.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: Ferluga Netka 3.000; Ferluga Silvano 2.000; Ferluga Sofia 1.000; Ferluga Dušan 2.000; Ferluga Genia 1.500; Ferluga Lidija 2.000; Ferluga Mirko 2.000; Ferluga Olga in Franc 5.000; Ferluga Miranda 2.000; Ferluga Vida 3.000; Ferluga Zora 2.000; Andolšek Anica 2.000; Čok Marija 6.000; Piščanec Olga 5.000; Renzi Nives 1.000; Borjan Bernarda in Nadalina 2.500; Brišček Bruna 1.000; Brizzi Justina 1.000; Maver Albert 1.000; družina Braico 1.000; družina Serrabotti 2.000; družina Volčič 2.000; dr. Bastiani 4.000; družina Spezzati 1.000; Bellafontana Pepka 1.800; družina Močnik 1.000 lir.

Za cerkev na Sv. gori: Slovenka iz Kanalske doline v zahvalo Matetri božji 100.000; N. N., Sovodnje, 20.000 lir.

Za misijon p. Kosa v Tokiu: Fučka Slava 36.800; družina Vidau 10.000; Ferluga Anica 5.000; N. N. 11.000; družina Levstik namesto cvetja na grob Natalije Simoniti 5.000 lir.

Za uboge v misijonih: N. N. 2.800 lir.

Radio Trst A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Šport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 25. do 31. januarja 1976

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »O dečku, ki ni poznal meje«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 14.30 Nedeljski vestnik. 16.00 Šport in glasba. 17.00 »Igra na stopnicah«. Radijska drama. 17.50 Nedeljski koncert. 19.10 Zvoki in ritmi. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Baletna glasba. 19.15 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Komorni koncert. 19.10 Bridke in pikaste. 19.25 Za najmlajše. 20.35 Čajkovski: »Devica Orleanska«, opera. 22.25 Glasba.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Deželni koncerti. 19.15 Avtor in knjiga. 20.35 Simfonični koncert. 21.40 Glasba.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Zbor »B. Krsmanović«. 19.10 Dopisovanje Savio-Čop. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Veselijo se angeli v nebesih«. Drama.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncertisti naše dežele. 19.10 Pripovedniki naše dežele. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.30 Glasba za lahko noč.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Simfonična glasba. 19.10 »Beneško planinsko društvo iz Čedada«. 19.40 Pevska revija. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Internatitis«. Dramatizirana zgodba.

★

LJUBLJANSKA TV

Spored od 25. do 31. januarja 1976

Nedelja: 12.55 Kitzbühel: Slalom za moške. 15.05 Nedeljsko popoldne. 16.40 Košarka Beko : Jugoplastika. 18.20 »Hišica v preriji«, nad. 20.05 »Kapelski kresovi«. 21.20 Mehika danes. 21.55 Šport.

Ponedeljek: 17.10 Lutke. 17.40 Mala čudesa velike prirode. 20.20 I. Cankar: »Za narodov blagor«. 22.00 Kratki filmi.

Torek: 17.20 Zapojte z nami. 17.35 Mihec iz Lönneberga. 18.45 Narodna glasba. 21.10 »Vzgoja srca«, nad.

Sreda: 17.15 »Svilena obleka«. 17.30 Mojstri stare japonske obrti. 18.45 Glasbeni amaterji. 20.00 »Rdeča Kalina«, film.

Četrtek: 17.15 Otroška oddaja. 17.30 Tako so živeli. 18.25 »Veliki lov«, film. 20.00 »Pesem«, nad. 21.00 »Domovina, si še kakor zdravje?«

Petek: 16.55 Pred zimskimi olimpijskimi igrami. 17.35 Glasbena pravljica. 18.10 Grški zbori. 18.45 Cesta in mi. 18.50 Kako bomo živeli jutri. 20.00 Teversenove pravljice. 20.35 Grafične tehnike. 21.25 Šerif v New Yorku, film.

Sobota: 16.35 Po belih in črnih tipkah. 17.10 Tajna pota mamil. 18.25 »David Copperfield«, nad. 20.00 Tv žehtnik, humoristična oddaja. 20.30 »Mc Kannovo zlato«.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi moža, očeta in brata

Franca Valas

se iskreno zahvaljujemo. Posebno še se zahvaljujemo čč. župnikoma Antonu Lazarju in Marjanu Komjancu ter vsem, ki so našega dragega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

Žena Marija Concettina, sin Vladimir, bratje in sestre in ostali sorodniki

Sovodnje, Lecce, Turin, Log pod Mangartom, 19. januarja 1976